

Pròleg

És, per a mi, un motiu de goig presentar *Juny*. La meva relació amb l'autor del llibre té un origen bastant llunyà: arrenca de començaments dels anys noranta. Ell estudiava a Lleida, a l'Escola d'Enginyers Agrònoms, i jo formava part del jurat que concedia uns premis de poesia, en un certamen universitari. L'Amadeu va ser un dels guanyadors; i, en la conversa, em vaig adonar de la seva profunda vocació poètica —que no s'estroncaria mai. D'altra banda, aquests estudis el van ajudar, sens dubte, en l'observació de la natura i en l'ús de termes propis de la botànica: trets remarcables del seu estil literari.

Amadeu Vidal i Bonafont (Barcelona, 1973) és un exemple notable de precocitat poètica: un esperit obert i lliure, amb una indiscutable capacitat creadora.

Ja als divuit anys, va guanyar, amb *Pou de tardor* (1991), el premi Amadeu Oller per a poetes inèdits. Formava part del jurat una il·lustre figura de les nostres lletres: Maria-Mercè Marçal —que havia estat professora seva, de literatura catalana, a les aules de l'institut Joan Boscà.

L'any 1992 es va endur el premi Vila de Martorell, amb *Nits d'encens* —obra publicada, aquell mateix any, amb un pròleg excel·lent del poeta Vicenç Llorca. I una fita important, en la seva caminada lírica, va ser l'aparició d'*Invisibles* (Edicions 62, 1996), llibre guanyador del premi Salvador Espriu per a poetes joves, 1995.

A aquests títols en podríem afegir molts altres, entre els quals destaquen, al meu entendre, *Les hores salvades* (2001), guanyador del premi Josep M. López Picó, i *Sauló* (2006), llibre d'una gran complexitat, que va obtenir el premi Maria-Mercè Marçal.

Amadeu Vidal i Bonafont, plenament inserit en el nostre món, coneix molt bé els hàbits, els costums, el llenguatge de la jove generació. En ell, tot respira autenticitat. L'alegria de les relacions humanes (amb l'amor com a tema principal) i els replecs del sexe donen vida als seus versos —com el càlid garbí, una tarda d'estiu. Sovint el to és sorneguer, insinuant, però amb un fons d'enyor, irreprimitable.

En la seva poesia és freqüent l'ús de la metàfora, d'una rara originalitat. L'Amadeu es troba com el peix a l'aigua, en l'àmbit màgic de les associacions irracionals. El joc lliure, insòlit, de la imaginació fa que paraules i objectes cobrin una vida nova.

El ritme acostuma a ser ràpid, entretallat. Hi sovinteja l'encavalcament: el vers no acaba d'acord amb la pausa sintàctica, sinó que queda com penjat a l'aire, cavalcant en el següent.

Però l'acceleració del ritme lliga amb el sentit dels versos i no és mai arbitrària. D'altra banda, l'autor sap que, a diferència de la narrativa, en la poesia lírica no s'afegeix informació, sinó que el vers final pot ser un retorn al principi, en una mena d'estructura circular.

Una altra característica del seu estil és un peculiar sentit de l'humor, que traspua una fina ironia, fruit d'una gran capacitat d'observació del món real. Poques vegades la seva crítica esdevé una sàtira mordaç o agressiva.

Amb l'obra *Juny*, Amadeu Vidal i Bonafont eixampla els horitzons de la seva poesia i assoleix una nova fita, en el difícil camí de la maduresa literària. Una experiència familiar —intensa, inoblidable— és el punt d'arrencada d'aquest poemari.

L'accidentat naixement d'en Roc, el primer fill, ultrapassa els límits de l'anècdota personal. I, amb la distància necessària, l'autor converteix el fet en matèria estètica —com el pastisser que, a l'obrador, funy la pasta amb les mans i li dóna la forma escaient.

La foscor de l'angoixa —amb el petit Roc a la vora de la mort— és vençuda per la llum de l'art literari. Hi ha una mena de somriure, amagat rere els plecs del dolor, assumit i transfigurat en esperança.

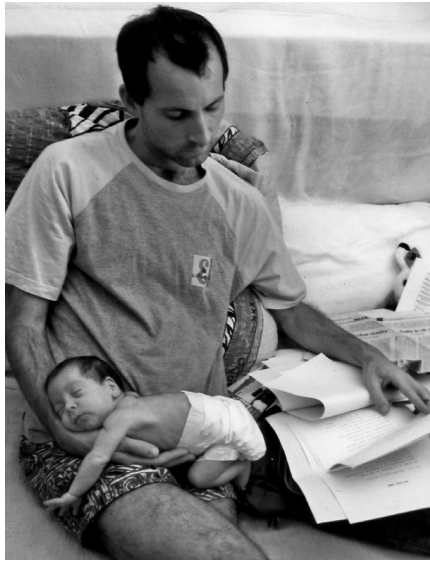
Ara el poeta s'assembla a un infant. Ha passat un any, i pot celebrar, doncs, l'aniversari del fill amb una alegria profunda, que és, també, alliberament i obertura cap al futur. Cada poema és un joc de sorpreses —en una superació plena de la rutina i dels tòpics. I tota l'obra és bastida damunt el record.

El relat, tens i amarg, dels primers poemes —fins a la sortida de l'hospital— dóna pas a una successió de petites històries familiars, que tenen el nen com a protagonista. Entremaliadures de xiquet, moments enjogassats que suggereixen una mena de complicitat entre pare i fill...

L'aspecte lúdic de la poesia —tret característic en l'obra de l'Amadeu— ens permet veure el tema de la paternitat sota una llum nova. En aquest llibre, hi ha una alada lleugeresa, que té, com a contrapunt, un cert neguit davant el misteri d'una vida que comença, en un món canviant i imprevisible. En tot cas, el lector experimenta una viva emoció estètica, unida íntimament a la càrrega humana dels poemes.

JORDI PÀMIAS

Per al Roc, que es va dir Juny

D'esquena a la nit

Predictor

Dues ratlles roents, de color sí.
El crit encès d'una flor subterrània,
com sentir un gol des de fora l'estadi.

Arribada

Véns en uns altres ulls espurnejants.

Fidel al pronòstic de llibres monotemàtics
que s'amunteguen a la tauleta de nit,
véns en la gana d'un segon estómac,
en la llista contínua de capricis,
en la set i en els pipís que fragmenten
l'argument dels somnis. Misteriós,
intuït, véns com una ombra viva
que el ginecòleg pirateja en ecografies
que duc doblegades al cul dels pantalons.
Què tens a veure amb aquesta imatge glacial?

Per a tu, l'hivern és càlid,
el més confortable que mai no viuràs.
Però no el més prodigiós: un hivern així
ens és reservat a nosaltres, espectadors
d'un jardí erm només en aparença.